

**Totivs Ivris Canonici Compendivm, Siue, Brevis Svmma In
Qvinque Libros Decretalivm Sacri Concilii Tridentini
Decretis Accommodata**

In Qva Ivris Canonici Primæ Institutviones, seu Elementa ita traduntur, vt plurima breuiter ac decisiuè explicentur, & Canonum, Glossarum, ac Doctorum receptorum auctoritate communiuntur ...

Axel, Johannes Honorius van

Coloniae Agrippinae, 1656

De officio archipresbyteri. Titulus XXIII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61552](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61552)

d. c. ad hac §. secundum in fine l. fin. in fine de eo cui
 6 mand. est iurisdictio. singulis t̄ annis visitare
 debet propriam parochiam, nisi talis causa
 emerferit, propter quam ipsum oporteat
 sæpius prædictas ecclesias visitare, c. manda-
 mus hoc tit. totam vero dioccesim visitat, de
 tertio in tertium annum, c. t. & ibi gl. in verbo
 de tertio hoc tit. assumpto Notario, de consen-
 su episcopi, per se ipsum tantum iuxta de-
 creta Concilij Tridentini: c. patriarcha §. ar-
 7 chidiaconi sess. 24. pertinet ad ipsum t̄ insti-
 tutio corporalis, tam super beneficijs, quam
 8 dignitatibus: examinatio t̄ Clericorum, si
 qui fuerint ad sacros ordines promouendi,
 aut ecclesiasticis beneficijs præficiendi &
 ipsorum repræsentatio episcopo, post fa-
 ctam examinationem. d. c. ad hac §. in quadam
 & c. vt nostrum hoc tit. Pan. in d. c. adhuc in princ.
 & Butr. in princ. In his fundat intentionem
 suam, de iure communi, nec habet aliquid
 probare, Pan. in d. c. ad hac numero primo, in fi-
 ne. & per exercitium alicuius ex dictis acti-
 bus, probat se esse in possessione archidia-
 conatus; Pan. in d. c. vt nostrum numero secundo, in
 alijs oportet, vt probet consuetudinem, vel
 statuta, c. fin. hoc tit. & ibi gl. in verbo pacifica c.
 dudum el. 2. §. sed tam de elect. & ibi glos. Si pro-
 mouetur indignus, tenetur episcopus de fa-
 cto archidiaconi, sicut exercitor nauis de
 facto magistri. Pan. in d. cap. ad hac post num. 2.
 9 Butr. n. 8. Anchar. in pen. quest. Tenetur t̄ ar-
 chidiaconus de dolo, culpa lata, leui, leuif-
 sima, siue negligentia, c. ea que & ibi gl. in
 verbo negligentia hoc tit. & ibi Pan. & Can. c. di-
 ctum 81. dist. & ibi glos. i. c. si qui episcopi §. ecce
 cum honoris i. quest. 1. l. si quos C. de offic. pref.
 prat. orient. habet ordinariam iurisdictio-
 nem, c. per lectis §. archidiaconus & ibi glos. in ver-
 bo iurgia 25. dist. cap. ad hac & ibi glos. in verbo iur-
 gia & vtroque Can. quam perpetua vicaria
 inducit, l. i. C. de offic. eius qui vicem alicuius iud.

vel pref. obtinet. ab ipso, eiusque officiali, ap-
 pellatur ad episcopum. c. referente & ibi gl. in
 verbo appellauit & Host. de prob. c. Romana §. 1.
 de appell. in 6. Prohibita sunt t̄ Archidiacono
 commissio curarum animarum siue t̄ institutio
 10 authorizabilis, c. cum satis hoc tit. excommu-
 nicatio, c. archidiaconus hoc tit. iurisdictio t̄
 11 in monasteria, ac prioratus conuenticuales,
 in alijs prioratibus & capellis monasterio-
 rum percipit sua iura, c. fin. hoc tit. & ibi Pan.
 in fine concessio dimissorialium promouendi
 dis ad ordines, c. significasti hoc tit. custodia
 ecclesiarum, c. cum venissent de Instit. Pan. in d.
 cap. ad aures de excessib. prelat. commutatio
 pœnæ spiritualis vel corporalis in pecunia-
 riam, c. licet de pœn. & ibi gl. pon. & Can. vno
 & diuisio ecclesiarum. innoc. in c. ad hac sub n.
 primo, hoc tit.

De officio archipresbyteri.

Titulus XXIII.

S V M M A R I A.

- 1 Archipresbyterorum, alius est Ciuitatensis, siue
Cathedralis ecclesie, alius ruralis.
- 2 Archipresbytero Ciuitatensi incumbit vt offi-
cium dicatur horis Canonicis indeclinabili-
ter.
- 3 Cunctis sacerdotibus pœnitentiam iniungit.
- 4 Absolutio omnium de episcopatu in foro pœni-
tentia.
- 5 Est Vicarius episcopi in quibusdam spiritali-
bus.
- 6 Archipresbytero rurali incumbit cura imperiti
vulgi & sacerdotum qui per minores titulos
habitant.
- 7 Non curat clericum sibi subiectum ad residen-
tiam.
- 8 Cuncta, præter minora, refert episcopo.
- 9 Non censetur in dignitate ecclesiastica constitutus.
- 10 Archipresbyter vterque habet iurisditionem or-
dinariam.

Post

POST Archidiaconum gradum facit Archipresbyter, qui archidiacono minor est administratione & iurisdictione, maior ordine, *c. 1. sancta gl. hoc tit. c. perlectis §. archipresbyter 25. dist. habet dignitatem curatam, requirentem residentiam, c. ex parte nostra de cler. non resid. Pan. in c. 1. in 2. not. hoc tit.* Archipresbyterorum ¶ duo sunt genera, ciuitatis siue ecclesie cathedralis, ac ruralis.

2 Ministerium ¶ archipresbyteri ecclesie cathedralis in eo constituitur, vt diligenti cura prouideat ministerium & vitam sacerdotum, vt officium dicatur horis canonicis indeclinabiliter, id est in puncto horæ. *Pan. in cap. 2. in 2. not. hoc tit.* si episcopus defuerit, fontes benedicit: pœnitentem solemniter & publice, infirmum, consulto episcopo, reconciliat: *c. 2. §. fin. & ibi gl. in verba consulto hoc tit.* pœnitentiam ¶ cunctis sacerdotibus iniungit: (quilibet enim presbyter diœcesis, est sub cura archipresbyteri, & non potest alteri confiteri, eo inconsulto, nec ab alio pœnitentiam recipere, *Pan. in d. c. 2. in 5. not.*) vice episcopi officium inchoat; presbyterales benedictiones dat: missam, quando voluerit, cantat, vel cui de sacerdotibus iussit: absoluit omnes ¶ de episcopatu, qui ad eum pro pœnitentia recipienda recurrunt: *c. officium hoc tit.* (quilibet enim de ciuitate, vel diœcesi, potest sacramenta recipere, in maiori ecclesia, non obstante, *cap. placuit de pœnit. dist. 6. & c. nullus de paroch. gloss. in c. officium in verb. a foris veniunt hoc tit. & ibi Pan. & Can.*)

5 est Vicarius ¶ Episcopi in quibusdam spiritualibus, in quibus alium Vicarium dare potest; quia sunt voluntariæ iurisdictionis: *Pan. in c. 2. in vlt. not. & in c. 3. in princ. & sub numero primo, vers. quaro in quo debeat hoc tit.* alio nomine appellatur decanus. *c. ad hoc de offic. archidiacon.* Archipresbytero ¶ rurali cura impediti vulgi, & sollicitudo aliorum sacerdotum

Summa in Decretales,

incumbit, qui per minores titulos habitant, qui ab alio non possunt recipere pœnitentiam, & ecclesiastica sacramenta, illo inconsulto, *Pan. in c. fin. in 3. not. hoc tit.* non potest ¶ citare clericum sibi subiectum ad residentiam, & si non venerit eum priuare; quia cum agitur in figura iudicij solus episcopus est iudex clerici. *cap. de persona xi. quasi. i. Pan. in c. fin. sub numero primo, vers. quaro hoc tit.* cuncta ¶ præter minora, debet referre episcopo: *c. fin. hoc tit.* non censetur ¶ in ecclesiastica dignitate constitutus: *Clem. vi si principatus & ibi gloss. in verbo foraneo de rescript. vterque habet ¶ ordinariam iurisdictionem, gl. in c. fin. in verbo referant hoc tit. c. cum ab ecclesiarum de offic. ord. c. ex litteris de consang. & affinit.* quia eis commissa est vniuersitas causarum, rurali vero certi loci & hominum, *l. prima, §. primo, ff. quis & à quo & c. & ibi not.*

De officio primicerij.

Titulus XXV.

S V M M A R I A.

- 1 Primicerius obtinet dignitatem in ecclesia.
- 2 Præest in docendo Diaconis, & reliquis gradibus ecclesiasticis.

ABSENTE Archipresbytero in choro, & cantu primus est Primicerius, obtinet ¶ dignitatem in ecclesia, *c. cum accessissent de constit. alias præcentor siue cantor, sub quo est succentor, c. inter dilectos de excessu prelat. item magister scholarum vocatur: c. 2. de cullumiat. præest, in ¶ docendo diaconis, & reliquis gradibus ecclesiasticis, ac disciplinae custo diæque insistit, subest Archidiacono. *d. c. vñco hoc tit. c. perlectis §. ad primicerium 20. dist.**

P

De